

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülete

8200 Veszprém, Jutasi út 18/2.

VIII. évfolyam 2011/2. sz.

Kedves Kollégák!

Az EKE Hírlevél júniusi számában olvashatnak az elmúlt három hónap könyvtárainkat érintő eseményeiről. Továbbá örömmel tesszünk közzé azt a három cikket, amelyek tagkönyvtárainkban történő átalakításokról, fejlesztésekről adnak hírt. Igyekszünk tájékoztatást nyújtani olyan rendezvényekről is, melyek ugyan nem egyházi könyvtárosok szervezésében, de a mi részvételünkkel zajlottak.

Várjuk a Kollégák beszámolóit a következő számba is!

Címünk: Sapientia Könyvtára: biblio@sapientia.hu

HÍREK AZ UNITASRÓL

<http://www.unitas.hu/>

2011. május

Új könyvtárak bekötése

Új könyvtárak adatbázisaival gyarapodott az Unitas:

- Váci Egyházmegyei Könyvtár;
- Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár;
- Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára;
- Magyarországi Unitárius Egyház Könyvtára.

Az adatbázisok beépítése folyamatban van.

UNITAS

könyvtári katalógusán belül a számára fontos szakfolyóiratokból. E tevékenység eredményeként született nagyszámú cikk, rekord került a közös katalógusba. A Humanus rekordjainak betöltésével azt szeretnénk elérni, hogy ha az olvasók és a szakirodalmi kutatást végző könyvtáros kollégák számára egyszerűbbé váljon a kutatómunka az Unitas segítségével.

A HUMANUS cikkadatbázis teológiai cikkei az Unitasban

A HUMANUS - Humántudományi Tanulmányok és Cikk Adatbázisa vallás/teológia témakörbe tartozó rekordjai is gyarapítják az Unitas adatbázisát. A több, mint 23.000 cikk betöltésével tovább szeretnénk erősíteni az Unitas szakkatalógus jellegét. Több tagkönyvtárunk készíti repertóriumot

Közvetlen rekordátemelés az Unitasból

Bővült a rekordletöltési lehetőség az Unitas közös katalógusból. Az eddigi rekordmentésen túl a Z39.50 kapcsolaton keresztül a könyvtárak közvetlenül saját könyvtári rendszerükbe tudnak rekordokat átemelni az Unitasból. A csatlakozási információkat átadjuk a

szoftverfejlesztőknek, és a kedves kollégáknak is.

További információkért kérjük, írjanak levelet a baranya@vhf.hu címre.

Ideiglenesen nem kereshetőek a Huntékát használó könyvtárak

Sajnálatos módon az Unitas-on kereshető könyvtárak közül a Huntéka szoftvert használó könyvtárak: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kar Könyvtára; Dunántúli Református

Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei – Könyvtára, május 4. óta nem elérhetőek az Unitas katalógusban. A hiba a csatlakozást biztosító Hunkat katalógusnál jelentkezett. A probléma kijávitásáig kérjük a látogatók türelmét. Sajnos ez azzal is együtt jár, hogy az Unitas keresője is sokat lassult.

Baranya Péter

Forrás:

<http://www.unitas.hu/hirek-aktualitasok>

EGYHÁZI SZEMÉLYEK KITÜNTETÉSE 2011. MÁRCIUS 15-ÉN

2011. március 17.

 Nemzeti ünnepünk alkalmából állami kitüntéseket adott át Schmitt Pál köztársasági elnök és Orbán Viktor miniszterelnök a közelet és kultúra kiemelkedő képviselőinek, közöttük több egyházi személynek.

A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje kitüntetést vette át Seregély István nyugalmazott egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia volt elnöke az állam és az egyház kapcsolatrendszer, az egyházigazgatás újjászervezése, a szentszéki kapcsolatok helyreállítása érdekében végzett munkássága elismeréseként.

Magyarország köztársasági elnöke a miniszterelnök előterjesztésére a **Magyar Köztársasági Érdemrend Középkereszt a**

csillaggal polgári tagozata kitüntetést adományozta **Bolberitz Pál** Széchenyi-díjas teológusnak, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának több évtizedes tudományos munkássága, oktató-nevelő tevékenysége elismeréseként; **Zakar Ferenc Polikárp-nak**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézete egyetemi tanárának, a Ciszterci Rend Zirci Kongregációja főapátjának a római és itáliai magyar közösség lelki egységének megőrzésében végzett tevékenységéért, a magyar szellemi értékek hiteles képviseléséért és széles körű terjesztéséért, egyház- és közösségszervező munkásságáért, valamint nemzetközileg is elismert tudományos életművéért.

A *Magyar Köztársasági Érdemrend Középkereszt Polgári tagozat* kitüntetést vehetett át **Korzenszky Richárd**, a Tihanyi Bencés Apátság perjele tudományos és közéleti munkássága, értelmiségnevelő tevékenysége, életútja elismeréseként;

Rozsondai Marianne

Szendi József nyugalmazott veszprémi érseknek papnevelői, egyházkormányzati tevékenységéért, az igazságért való bátor kiállásáért, példaértékű életútja elismeréseként.

Kossuth-díjat kapott továbbá **Czakó Gábor** író, a mai magyar katolikus irodalom kimagasló képviselője, a MAKÚSZ elnökségi tagja.

A *Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje* kitüntetést vette át **Kuklay Antal** író, művészettörténész, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei katolikus plébános, az egyháztörténelem és a művészet-történet terén végzett példaértékű munkássága, életútja elismeréseként; **Szücs Zoltán** református püspök, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara és a Selye János Egyetem vendég-professzora, a tengerentúli magyarságot szolgáló, annak érdekében végzett lelkesi, oktatói munkássága, életútja elismeréseként.

Magyarország köztársasági elnöke a miniszterelnök előterjesztésére a *Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata* kitüntetést adományozta **Rozsondai Marianne-nak**, az irodalomtudomány kandidátusának, az MTA Könyvtára Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye nyugalmazott osztályveze-

tőjének, az ország első számú könyvkötés-történeti és könyvkötés művészeti szakértőjének negyven éves kiemelkedő munkájáért, az egyetemes könyvtárügy hűséges szolgálatáért elismeréseként; **Bajzák Erzsébet M. Eszternek**, a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet vezetőjének a közoktatás területén végzett

több évtizedes munkája, szakmai-közéleti és vezetői tevékenysége elismeréseként; **Kerényi Lajosnak**, Esztergom–Budapesti Főegyházmegye plébánosának, áldozatos életútja elismeréseként; **Kiss Andor** főesperesnek, nyugalmazott paróchusnak, a görög katolikus hagyományok megőrzése érdekében végzett munkája, több évtizedes áldozatos egyházközségi tevékenysége elismeréseként; **Korsós István** nyugalmazott református lelkésznek, több évtizedes lelkipásztori munkája, karitatív tevékenysége, példaértékű életútja elismeréseként; **Kránitz Mihálynak**, az Ut Unum Sint Ökumenikus Intézet elnökének, a különböző felekezetek, vallások közötti párbeszéd folytatása, a vallásszabadság érvényesülése érdekében végzett tevékenysége, oktatói, nevelői és vezetői munkássága elismeréseként; **Punk M. Gemmának**, a Ciszterci Nővérek Regina Mundi monostora apátnőjének, példaértékű életútja elismeréseként; **Puskely Mária** szerzetesnek, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Közép- és Kora Újkori Történeti Tanszéke és a Gál Ferenc Teológiai Főiskola egyetemi tanárának, a magyar egyháztörténet közérdeklődésre számot tartó bemutatásáért, több évtizedes oktatói tevékenysége elismeréseként; **Tóth Albert** református lel-

késznek, a Kárpát-medence magyar reformátusságának nemzeti és lelki egysége megteremtése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként; továbbá **Párdányi Miklósnak**, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium igazgatójának, példás közösség- és iskolaszervező munkája, oktatói és vezetői tevékenysége elismeréseként; **Bedő Györgynek**, a Kairosz Kiadó vezetőjének, a nemzeti és keresztényi értékek fennmaradásához és megújulásához tövőlegesen hozzájáruló, több évtizedes könyvkiadói tevékenysége elismeréseként; **Farkas Olivérnek**, a Szent István Társulat igazgatójának, az egyetemes és a keresztény szellemiségű könyvpiac megújításáért végzett tevékenysége elismeréseként; **Szilágyi István Leventének**, a Jókai Mór Református Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Igazgató Tanácsa elnökének, kiemelkedő és áldozatos közéleti tevékenysége elismeréseként.

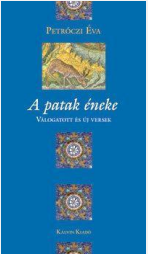

Kuklay Antal

A *Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt* kitüntetést vehette át **Kocsi György** plébános, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola prefektusa, főiskolai docens, teológiatanár; **Szabó Imre** ny. sárbogárdi lelkész; **Szegedi László**, a tápiósülyi Római Katolikus Plébánia plébánosa, püspöki tanácsos; **Varga László** ny. református lelkész; **Várnai Péter**, a Budapest XIII. kerületi Árpád-házi Szent Margit Római Katolikus Plébánia plébánosa; továbbá **Görbe László**, a Szent Margit Gimnázium igazgatója; **Horváth Attila**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara Jogtörténeti Tanszékének és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének egyetemi docense, valamint **Turcsány Péter**, a Kráter Műhely Egyesület Könyvkiadó vezetője.

Forrás: Magyar Kurír; <http://mtak.hu>

ÚJDONSÁG		ÚJDONSÁG	
	Petróczi Éva		Petróczi Éva
	Kagylókürttel harangozni újabb tanulmányok a puritán irodalomból		A patak éneke válogatott és új versek
	KRE Puritanizmus-kutató Intézet		Kálvin Kiadó
	Debrecen, Hernád, 2011.		Budapest, 2011.

ÚJ ÉPÜLETBE KÖLTÖZÖTT

A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR KÖNYVTÁRA

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar Könyvtárát 1994-ben alapították Piliscsabán. Sajnos önálló könyvtárépület hiányában, az olvasótermek az oktatási célra létrehozott előadótermekben, szemináriumi szobákban kerültek kialakításra. Éveken át szétszórtnan, négy különálló épületben folyt a kölcsönzés és tájékoztatás, illetve a könyvtári háttér-munka.

Vége 2010 nyarán az egyik oktatási épületet teljes egészében megkapta a Könyvtár. A tanszékek kiköltözése és az épület átépítése során három szinten, összesen 1736 m²-en került kialakításra a kölcsönzői és olvasótermi tér. Jelenlegi állományunk 270 000 kötet, ebből 80 000 szabadpolcon található.

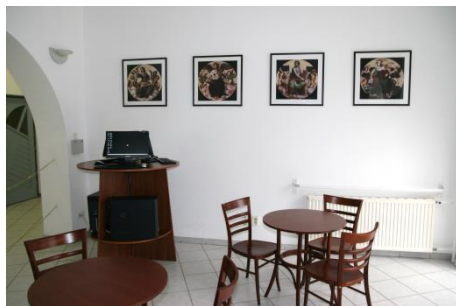

Az új Könyvtár épülete

A földszinten kapott helyett a recepció, ahol a könyvek kölcsönzése és visszavétele történik. Mellette került kialakításra a közösségi tér számítógépekkel, asztalokkal és székekkel, ahol a diákok kellemesen eltölthetik az órák közti szüneteket.

Recepció

Közösségi tér

A földszinten található a magyar és társadalomtudományi, az I. emeleten a történelem és klasszika-filológia olvasóterem, illetve a Folyóíratolvasó.

Jelenleg egy új könyvtári állomány kialakítása folyik, mivel az elmúlt időszakban a Kar új szakokat indított. A politológia, nemzetközi tanulmányok és a közgazdász szakirány könyvtári háttérének biztosítása jelenleg egyik fő feladatunk.

Folyóiratolvasó

A II. emeleten az idegen nyelvi olvasók és a 6000 kötetből álló Régi Könyvek Gyűjteménye kapott helyet. Az állomány kisebb része hagyatékokból, nagyobb része az Országos Széchényi Könyvtár Könyvelosztó Központjából származik.

Régi Könyvek Gyűjteménye

Helyhiány miatt eddig a könyvek többsége dobozokban állt, most végre méltó elhelyezést kapott az állomány.

Jövőbeni feladatunknak tekintjük régi könyveink rendszerezését, feldolgozását, kutatásra alkalmassá tételét.

Az olvasótermekben több számítógép üzemel, melyeken az olvasók a Könyvtár katalógusa mellett más könyvtári katalógusokat, teljes szövegű adatbázisokat kereshetnek. Szintenként egy könyvtáros segít az állományban való eligazodásban, tájékoztat és szakirodalmi keresést végez, a kölcsönzési munka a recepcióra korlátozódik.

Idegen nyelvi olvasóterem

A megnövekedett szolgáltató tér immár lehetővé teszi a 3200 egyetemi hallgató és oktató, illetve a több száz környékbeli könyvtárhasználó kulturált kiszolgálását.

Nagyné Ladányi Mária
PPKE BTK Könyvtára

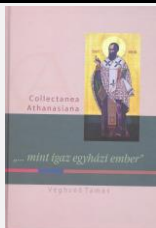
ÚJDONSÁG

Véghseő Tamás

"...mint igaz egyházi ember...": a történelmi Munkácsi Egyházmegye görög katolikus egyházának létrejötte és 17. századi fejlődése
Collectanea Athanasiana I/4.

Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola

Nyíregyháza, 2011.

NKA PÁLYÁZATI BESZÁMOLÓ

Könyvtárunk indult a tavaly tavasszal meghirdetett NKA pályázaton, amelynek célja volt a könyvtárat bemutató kiadvány elkészítése. A pályázat 100%-os támogatottságú volt, és sikeresen megítélték a megpályázott összeget. Az idei év tavaszán került sor a megvalósításra.

Az elképzelés szerint egy A5 nagyságú, színes, húszoldalas kiadványt készítettünk. A köszöntő oldal után, tartalmazza a könyvtár elérhetőségeit, kitéphető könyvjelző formájában. Ezután következik a könyvtár rövid története, majd a szolgáltatások részletezése, a könyvtárban megtalálható dokumentumtípusok bemutatása. A kiadvány segítségével a katalógus

használatába is bevezetjük a felhasználót, majd röviden az adatbázisokat mutatjuk be, és a végén egy angol nyelvű rövid összefoglaló szöveg áll.

A tájékoztatót maguk a könyvtárosok állították össze, a nyomdai előkészítésben kaptunk egy kis segítséget, és a Főiskola adta ki. A pályázati beszámoló is elkészült, elbírálása folyamatban van.

Reméljük, hogy használóink haszonnal fogják forgatni, és a kiadvány segítségével új olvasói rétegeket is meg tudunk szólítani.

Kövécse Ildikó

Gál Ferenc Hittudományi
Főiskola Könyvtára

A PÁZMÁNY PÉTER ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR

<http://www.ppek.hu>

1996 óta működik az interneten a ma már közel 600 „kötetből” álló Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK), melynek címe www.ppek.hu, és a Katolikus Püspökkari Konferencia szerverén található.

A magyar nyelvű keresztény irodalom eme tárháza mindenki számára hozzáférhetővé teszi a katolikus egyházi, lelki irodalmat elektronikus formában. A lelkipásztori munka támogatása mellett elősegíti az egyházi kutatómunkát és könyvnyomtatást és az írott, magyar keresztény értékek bemutatását, megőrzését, terjesztését. A könyvállomány mindenki számára ingyenesen rendelkezésre áll.

Az állománynak része lehet minden egyházi és vallási vonatkozású kiadvány. A könyvek jelenlegi formája kettős. Elsődleges a „pdf” formátum (annak is a PDF/A-1b szabványa, mely biztosítja a kötetek változás nélküli olvasását és nyomtatását minden operációs rendszerben). Másodlagos a széles körben elterjedt Word program „doc” formátuma. Abból gyakorlatilag bámilyen más szükséges formátumot elő lehet állítani. A PPEK kezdetei a Windows 3.1 operációs rendszerig nyúlnak vissza, és az első könyvek (a 494-es számúig) a Windows rendszer „help” formátumában és egyszerű „txt” formátumban készültek. Ezeket a köteteket megtartjuk a

könyvtárban, de fokozatosan átalakítjuk az összes művet a fenti „pdf” és „doc” formátumba is.

A könyvtár önkéntesek munkájával készül, mindenféle anyagi vonatkozás nélkül (ami áll mind a készítőire, mind a használóira). A könyvtár kölcsönös együttműködési viszonyt tart fenn az

egyházi kiadókkal, szerzetesrendekkel, írókkal és fordítókkal. Ezen intézmények és személyek érdekeit a legmesszebbmenőkig figyelembe veszi, azokhoz teljes mértékben alkalmazkodik és segítségüket hálásan köszöni. A könyvtár állományát a könyvtár működési szabályai szerint szabad csak használni, a szerzői jog tiszteletben tartásával.

A PPEK az elektronikus kiadványokat nem a nyomtatott könyvek helyettesítőjének tartja, hanem azok egyfajta kiterjesztésének. Például megkönnyíti a lelkipásztori munkát azáltal, hogy a szentbeszédekre, lelkigyakorlatokra készülő pap számára készen szolgáltat szövegeket, elmélkedéseket, idézeteket stb. Így a lelkipásztor könnyedén kijelölhet és bemásolhat a készülő anyagába egy-egy részletet más szerzőktől. (Természetesen ehhez előzetesen ismernie kell a kérdéses művet.) A PPEK ezen kívül ki is egészíti a könyv-

nyomatást a régen megjelent és anyagiak hiányában többé ki nem nyomtatható vagy az új, nyomtatásra szintén nem esélyes művek közkinccsé tételével.

A PPEK gazdagításához bárki önkéntesen hozzájárulhat a könyvtáros (lásd alább) megkeresésével. A munka nemcsak könyvek digitalizálása lehet, hanem értékes művek feltalálása, engedélyek megszerzése, vagy még a PPEK-re mutató úgynevezett „linkek” felállítása is.

A könyvtár a <http://www.ppek.hu> honlapján szerző, cím és az állományba kerülés sorszám szerinti katalógust biztosít. Az állományról részletesen nem szólunk itt, de kiemeljük Mindszenty József bíboros és Prohászka Ottokár püspökkel kapcsolatos értékes anyagát. A PPEK küldetésének tartja, hogy elősegítse a huszadik század e két legnagyobb

magyar egyházi alakjának tiszteletét és boldoggá avatását. Különleges anyagnak ígérkezik a PPEK által a közeljövőben megjelenő CD, mely Pázmány Péter összes műveit és a vele kapcsolatos irodalom válogatását adja.

A könyvtárral kapcsolatos bárminemű felvilágosításért keresse a könyvtárost, Felsővályi Ákost a felsovalyi@ppek.hu címen.

A PPEK ismertetését mottójával zárjuk, mely egy szentírási idézet: „Ha ugyanis az evangéliumot hirdetem, nincs mivel dicsekednem, hiszen ez a kötelességem. Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot! Ha önszántamból teszem, jutalmam lesz, ha nem önszántamból, csak megbízott hivatalnok vagyok.” (1Kor 16-17).

Felsővályi Ákos

Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár

ÚJDONSÁG

Jánossy Lajos

Az evangélikus liturgia
megújódása
történeti és elvi alapon

Nyugati Dunántúli
Evangélikus Egyházker.,
Fraternitás Lelkészegyes.

Győr, Veszprém, 2011.

ÚJDONSÁG

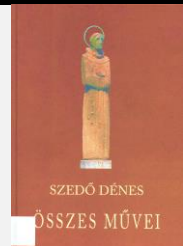
Kálmán Peregrin

Dokumentumok Grósz
József kalocsai érsek ha-
gyatékából 1956-1957

Szent István Társulat,
Hamvas Béla
Kultúrakutató Intézet

Budapest, 2011.

ÚJDONSÁG

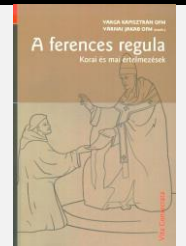
Hidász Ferenc (szerk.)

Szedő Dénes
összes művei

Szent István Társulat

Budapest, 2011.

ÚJDONSÁG

Varga Kapiszrán,
Várnai Jakab (szerk.)

A ferences regula korai
és mai értelmezések

L'Harmattan,
Sapientia Főiskola

Budapest, 2011.

A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS TEOLÓGIAI INTÉZET KÖNYVTÁRA

A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtárát 1895-ben, az Intézettel egy időben alapították. A kezdetben két földszinti termet igénylő gyűjtemény a közel 120 év alatt 13 raktártermet megtöltő állománnyá nőtte ki magát, és ma az épület keleti szárnyának teljes földszintjét elfoglalja. A feldolgozottság viszonylagossága miatt az állomány méretét számokban nem tudjuk egyelőre megfogalmazni, de megközelíti a jól hangzó százezres nagyságrendet.

Az állomány a tudatos gyarapítás mellett nagyrészt intézményi és magánadományokból alakult ki. Az első adományozó Szász Domokos püspök volt, aki saját könyvtárával (kb. 650 kötetben) megvette a gyűjtemény alapját. A könyvtár Erdély több jeles egyházi és közeleti személyiségének a könyvhagyatékát őrzi, de vásárlás útján ide került többek között Kovács Pap Gábor dunamelléki püspök könyvtárának java is 1897-ben. A dinamikus gyarapodás az 1940-es években visszaesett. A protestáns teológiai fakultások állami nyomásra történt egyesülése miatt az 1948-as államosítás nem érintette, viszont a román Titkosszolgálat (Securitate) ellenőrzése alatt tartotta a könyvtárat.

1990 után több könyvtáros is vezette a gyűjteményt, de sajnos rövid ideig maradtak meg a tisztségükben, emiatt átfogó fejlesztési munkákra nem került sor. Pedig az idők folyamán sok olyan probléma jelentkezett (helyhiányból adódó tárolási

gondok, dokumentumok tartalmi elavulása, károsodása, a működés korszerűtlensége stb.), amelyek összessége egy egységes, átfogó megoldást kívánt. Ezek megoldására

2002-ben egy átszervezési munkatervet dolgoztunk ki szakemberek véleményeire alapozva. A meglévő dokumentumok módszeres revíziója (nem gyűjtőkörbe tartozó, tartalmilag elavult, duplum stb. könyvek selejtezése) után megkezdődött az állomány átrendezése és feldolgozása Corvina integrált rendszerbe. Az elmúlt évek egyik legfontosabb eredménye a könyvtár 1850 előtti állomány-részének a fertőtlenítése, tisztítása és konzerválása volt. Az állományvédelmileg elhanyagolt gyűjteményben 2002-ig szétszórva volt található az 1800-ig kiadott anyag, lévén, hogy a dokumentumokat beérkezési sorrendben, folyamatos számozással tették polcra. A dokumentumok szétválogatásával, elkülönítésével külön-gyűjteményeket alakítottunk ki. A termeket légszűrő, párasító, ill. páratlanító mű-

szerrel szereltük fel. A kéziratok jelentősebb darabjait, valamint néhány unikális nyomtatványt részben pályázati támogatással, részben önerőből sikerült restauráltatni. 1999-2009 között a könyvtár saját műhelyében okleveles könyvkötőt alkalmazott.

2003 februárjában együttműködési szerződést írtunk alá az Erdélyi Református Egyházkerület Belmissziói Intézetének (volt Katechetikai Intézet) könyvtárával, és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Dokumentációs Könyvtárával (Nagyvárad), a három gyűjtemény dokumentumai közös katalógusban érhetők el. Tagjai vagyunk az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének, a MOKKA Régi Könyves Tagozatának.

A Teológiai Intézet épületét 2005-ben teljesen felújították. A munkálatok eredményeképpen a könyvtár fűtési-, víz- és lefolyórendszere is megújult, sort kerítettünk néhány terem kifestésére is.

Az utóbbi évek pályázati irányai a mi munkánkat is meghatározták. Egyrészt emiatt, másrészt az igényeknek eleget téve indítottunk egy digitalizálási projektet

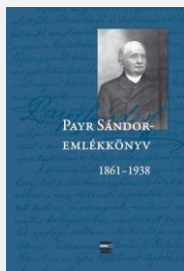
az erdélyi református teológiai szakirodalom feldolgozására, a több száz feldolgozott dokumentum webes elérhetőségén most dolgozunk.

A könyvtárra elsősorban annak az egyetemnek a tevékenysége támaszkodik, amely a romániai magyar református, a lutheránus és unitárius egyház egyetlen, közös lelkészképző intézménye. A teológiai hallgatók mellett szép számban látogatják a gyűjteményt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar nyelvű Református Tanárképző Karának diákjai, és a Református Kollégium tanulói, posztliceális képzésben résztvevő hallgatói is. Ezen kívül igénybe veszik a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hallgatói, román ortodox, görög katolikus, baptista lelkészek, mesterképzős diákok, doktoranduszok, valamint egyetemi tanárok, kutatók.

A könyvtárban jelenleg három könyvtáros dolgozik. Elérhetőségünk a világhálón: <http://www.proteo.hu/konyvtar>.

Kurta József Tibor
Kolozsvári Protestáns
Teológiai Intézet Könyvtára

ÚJDONSÁG

Polgárdi Sándor (szerk.)

Payr Sándor
emlékkönyv

Luther Kiadó

Budapest, 2011.

ÚJDONSÁG

Csepregi Béla, Karl Jánosné,
Csepregi Erzsébet (szerk.)

Szemelvények
Sárszentlőrinc múltjából
Sárszentlőrinci Evangélikus
Egyházközség,
Zsivora György
Népfőiskolai Alapítvány

Kolozsvár, 2010.

SZERZŐI JOGI KÉRDÉSEK

A BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁLON

2011. április 15.

Idén 18. alkalommal került megrendezésre a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál a Millenárison. A Fesztivál a nemzetközi könyves világ jegyzett eseménye, meghatározó szakmai és kulturális fórum.

Az idén díszvendégként az Európai Unió országai állítottak közös standot.

A fesztiválon évek óta helyet kap a Könyvtáros Klub, mely gazdag programokkal várta 2011-ben is az érdeklődőket. Péntek délelőtt a Könyvtáros Klub és a Typotex Kiadó kerekasztal beszélgetésén vehettek részt a szép számmal megjelent érdeklődők, ahol Bodó Balázs: A szerzői jog kalózzai címmel megjelent kötete kapcsán hallhattunk egy érdekes vitát a napjainkban igencsak aktuális kérdéskörrel. Bodó Balázs, nem jogásként írta meg könyvét, hanem média szakemberként a szerzői jogi kérdésben érintett különböző érdekcsoportok (pl.: kiadók, könyvtárak) nézeteit képviselve. Meglátásai ezért nagy visszhangra tettek szert, mivel azok nem feltétlen egyeznek a szerzői jogászokéval. A digitalizálás, az e-könyvek megjelenésével hasonló problémák kezdtek jelentkezni a könyvkiadásban is, mint a zeneiparban: megoldatlan jelenleg még a kérdés, hogy hogyan ma-

radhat jogtiszta az üzletág mellett, hogy nyereséges is? Bodó Balázs könyve, amely nem jogi, hanem társadalomtörténeti munka, a szerzői jog kialakulásának és fejlődésének történetét mutatja be.

Meglátása szerint a szerzői jog történetének, legfontosabb eleme, hogy a "kalózkodás" megjelenése - legyen szó akár fekete kereskedelemről, fénymásolásról, bármiről - egy létező, kielégítetlen, legitim igény jele egy rosszul szabályozott környezetben. Érvelése szerint a szerzői jog kalózzai a történelem folyamán, mindig kitaláltak valami új módszert, ami a törvénykezésből

kikényszerítette egy új és jobb jogszabály létrehozását. Vá-

laszolniuk kell a megjelenő igényre, és ezért fontos, hogy könyvkiadóként, könyvtárként, szerzőként minél előbb cselekedjünk a jogtiszta elérhetővé tétel ügyében. Ha ugyanis az illetékesek-, kiadók, könyvtárak - nem lépnek, lesz, aki lép helyettük és a jogszerűséggel nem törődve, az esetleges anyagi hasznot pedig kisajátítva. A létező piaci kereslet kiszolgálja önmagát, például a könyvtárakban a fénymásolás kérdésének megoldatlansága is ahhoz vezet, hogy olvasókat veszítünk, megoldják máshol, máshogy akár törvénytelen módon is az információhoz való hozzájutást.

A beszélgetés további résztvevője Fodor Klaudia Franciska az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Egyesület jogász szakembere volt, aki előadásában kifejtette, hogy nem lehet felülemelkedni a jogszabályokon és mindenképp első lépésként a jogi környezetet kell megalkotni. Megjegyezte, hogy a hatályos szerzői jogi törvény is enged bizonyos teret, de akár egy folyóiratcikk másolásánál is egyeztetni kell(ene) a szerzővel/jogutódokkal. Mindezt gyakorló könyvtárosként kissé ab-

szurdnak találhatjuk... Jelezve azt, hogy bizony itt valóban létező probléma van, melyet érdemes több szemszögből körüljárni, mert a helyes megoldást csak így lehetne kialakítani. Szerencsére azonban a kérdéskör megoldása kialakulóban van, az érdekelt felek: jogászok, kiadók, szerzők, könyvtárosok közötti párbeszéd elindult, amit az elhangzott beszélgetés és Bodó Balázs könyve is bizonyít.

Zsohovszky Márta
Sapientia Főiskola Könyvtára

ÚJDONSÁG

Erszegi Géza,
Solymosi László (összeáll.)

Veszprém város okmánytára
pótkötet, 1000-1526.

Veszprémi Érseki és
Főkapitányi Levéltár,
Veszprémi Érseki
Könyvtár

Veszprém, 2010.

ÚJDONSÁG

Albert József (szerk.)

Tizenöt éves a szociális-
munkás-képzés a
Veszprémi Érseki
Hittudományi Főiskolán
1995-2010.

Veszprémi Érseki
Hittudományi
Főiskola

Veszprém, 2011.

A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZI GYŰJTEMÉNY KÖNYVTÁRA SÁROSPATAK

Könyvtárunk az 1969-ben alapított Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény keretében hosszú évekig a sárospataki Római Katolikus Plébánia épületében működött. Működését tekintve nyilvános könyvtár, amely célul tűzte ki, hogy minden olvasóját, de kiemelten a sárospataki és a környező esperesi kerületek papságát, a Sárospatakon tanuló főiskolás hallgatókat, városunknak minden könyvtárunk iránt érdeklődő lakóját, a hazai és külföldi kutatókat segítse a tanulásban és a kutatásban.

1999-ben megkaptuk tartós használatra a plébánia szomszédságában álló régi katolikus fiúiskola megüresedett, a Római Katolikus Egyháznak visszaadott épületét. Az állami és egyházi támogatások segítségével megkezdett felújítási munkálatok eredményeként 2007-re a Szent Erzsébet Házba költözött át a Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény. Állandó és időszakos kiállításai mellett itt kapott helyett a Gyűjtemény könyvtára is.

Az épület felújítása azóta is folyamatos. 2009-ben a Megújuló Egyházi Gyűjtemények pályázat keretében olyan raktári berendezéseket tudtunk beszerezni, felújítani, amellyel lehetővé vált a muzeális könyveink megfelelő elhelyezése. Ennek köszönhetően megújult a jezsuita könyv-

szekrényünk, és konferenciatermünkben sikerült egy látványkönyvtárat létrehozni.

2010 sok szempontból meghatározó volt életünkben. Befejeződött a könyvtár teljes átköltöztetése a plébánia épületéből a Szent Erzsébet Házba. Folyóirat állományunk jelentős része még a régi helyén volt, ennek áthozatala is most fejeződött be. Így a három éve megkezdett folyamatot most zárjuk le.

A költözési munkákkal párhuzamosan a könyvtár nyilvántartó rendszerét is korszerűsítettük. Elektronikus katalógusrendszerünket lecseréltük: a korábban használt ORBIS helyett a jövőben a Corvina Integrált Könyvtári Rendszert

fogjuk használni. E rendszeren belül a teljes könyvtári állományunk az Egri Főegyházmegyei Könyvtárral közös adatbázisban fog helyet kapni. Részből emiatt az egri kollégákkal közösen vettünk részt a Corvina rendszert megismertető képzésen, amely Baranya Péter segítségével valósult meg.

A fejlesztések nem állnak meg. 2011-2012 folyamán a CBC HU-SK 09/01/1.3.1 „Szent Erzsébet Út nyitó és záró állomásának infrastrukturális fejlesztése Kassán és Sárospatakon” című nyertes pályázatunk segítségével tovább foly-

tatódhat a Szent Erzsébet Ház felújítása. Ennek keretében elkészül majd könyvtárunk új berendezése: új könyvespolcok, kutatásasztalok. Emellett a könyvtár világitási rendszerét is korszerűsítik majd. Ugyanennek a pályázati kiírásnak az első körében a „Szent Erzsébet Útján Rákócziak földjén” című projekt eredményeként 2011 pünkösdjén megnyílik a Sárospatakat Kassával összekötő Szent Er-

zsébet Zarándok Út. Ennek egyik elemeként kialakítandó új információs, kiszolgáló és dokumentációs központnak könyvtárunk ad majd helyet a jövőben. Így a pályázataink keretében zajló fejlesztések eredményeként 2013-tól megújult környezetben tudjuk majd fogadni régi és új olvasóinkat.

Kelecseny Mónika

Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény

BESZÁMOLÓ AZ MKE VESZPRÉM MEGYEI SZERVEZETE SZAKMAI NAPJÁRÓL

2011. május 2.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Veszprém Megyei Szervezete minden évben megszervezi saját szakmai napjait. Sokszor ellátogatnak a megye könyvtáraiba, hogy megismerkedjenek az ott folyó munkával, a kollégákkal. Idén május 2-án a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Könyvtára bemutatkozására került sor. Úgy gondoltuk, hogy ha már egy egyházi könyvtár volt a vendéglátó, célszerű volna átfogó képet nyújtani az egyházi könyvtárakról a világi kollégáknak. Ezért bemutatkozó előadások tartására kértük fel Veszprém megye egyházi könyvtárait is. Körülbelül negyven kolléga jelent meg a szakmai napon. A megyeszékhely mellett a távolabbi települések könyvtárosai is képviseltették magukat.

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Veszprém Megyei Szervezete
Veszprém, Komakút tér. 3.

Természetesen a szakmai nap elsősorban az MKE Veszprém Megyei Szervezetének szólt, ezért az ő terveiknek, aktuális ügyeik megbeszélésé-

re is sor került. Sárköziné Sárovi Hajnalka az MKE Veszprém megyei elnöke köszöntője után Sörény Edina, a NEFMI Könyvtári Osztályának vezető tanácsosa tartotta meg előadását a könyvtári terület 2011. évi fejlesztési terveiről. Elsősorban az aktuálisan zajló és rövidesen kiírásra kerülő TIOP, TÁMOP pályázatokról, esett szó. A megvalósítás nehézségei mellett a rövidesen kiírásra kerülő pályázatokról is hallottunk. Megjelent TIOP 1.2.3 új fordulója, ahol az első forduló maradék összegeire pályázhatnak elsősorban a közoktatási intézmények könyv-

tárai. A jövő pályázatai közül az újabb TIOP, TÁMOP pályázatok kerültek szóba, és tájékoztatást kaptunk a Márai-program alakulásáról is.

Második előadóként Ásványi Ilona a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár igazgatóhelyettese mutatta be az egyházi könyvtárakat. Képet kaphattak könyvtáraink sokféleségéről, a rendszerváltás utáni fejlődésről, a szakmaiság erősödéséről, a nyilvánossá válásról és az új szolgáltatásokról. Nem mellékesen nehézségeink, küzdelmeink, az EKE megalakulása és 15 éves működése is bemutatásra kerültek.

A szünet előtti utolsó előadást jómagam tartottam a főiskolai könyvtár kialakulásáról, történetéről és jelenlegi helyzetéről, működéséről. Mivel a főiskolai könyvtárral és az egyházi könyvtárak ügyével is összefügg, itt mutattam be a kollégáknak az Unitas egyházi közös katalógust is.

A kávészünet után a megye egyházi könyvtárai mutatkoztak be röviden:

- Zirci Apátság Újkönyvtára – Hervay Levente O.Cist.;
- Zirci Apátság Reguly Antal Műemlék-könyvtára – Németh Gábor;

- Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei Könyvtár – Mezei Zsolt.

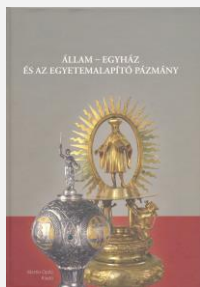
Délután a résztvevők megnézték a főiskola könyvtárát, és a tagok megtárgyalták az MKE Veszprém Megyei Szervezetének folyó ügyeit is.

Az előadások szüneteiben és a könyvtár megtekintésekor feltett kérdésekből arra következtettünk, hogy habár az egyházi könyvtárak megjelennek a világi könyvtárak, szakmai szervezetek rendezvényein, és viszont, még mindig fellelhető a lezárt elefántcsont torony képzele könyvtárainkkal kapcsolatban. Sok esetben csodálkozva hallgatták az előadásokat, az újdonság erejével hatottak. Azonban azt is megtapasztalhattuk, hogy nagy az érdeklődés irántunk, és szívesen veszik a kollégák a közeledésünket, szívesen vonnak be bennünket a szakmai munkába, együttműködésbe.

Baranya Péter

Veszprémi Érseki Hittudományi
Főiskola Könyvtára

ÚJDONSÁG

Király Miklós,
Rácz Lajos (szerk.)

Állam, egyház és az
egyetemesalapító
Pázmány

Martin Opitz Kiadó

Budapest, 2010.

ÚJDONSÁG

Köbel Szilvia (szerk.)

A vallási
diszkrimináció ellen,
az esélyegyenlőség
megteremtéséért

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Hungarofest Nemzeti
Rendezvényszervező

Budapest, 2010.

KÖNYVTÁRI ESTÉK A SAPIENTIA FŐISKOLÁN

2010/2011. II. félév

AZ EMBER, AKI NEM TALÁLKOZOTT A JETIVEL

2011. február 22.

A 2010-es év első Könyvtári estéjén egy újabb műfajban próbáltuk ki magunkat: diavetítéses élménybeszámolót tartott nepáli útjáról a főiskola Bibliatudomány tanszékének vezetője, **Xeravits Géza**. A

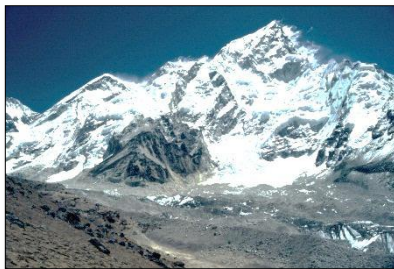
vetítésnek nagy sikere volt, mind a Főiskola oktatói és hallgatói, mind pedig „külsős” vendégeink között is. Az előadás kezdetén, általánosan bemutatásra kerültek Nepál földrajzi, társadalmi, politikai és gazdasági viszonyai. Az ott lakó emberekről olyan érdekességeket tudhattunk meg, hogy a gyerekek szinte kivétel nélkül beszélnek angolul, így a turistaként odaérkezőkkel azonnal fel tudják venni a kapcsolatot az esetleges zsebpénz reményében. Egyik esetben, Katmandu városában egy kéregető utcagyerek, amikor megtudta, hogy az utazók Magyarországról származnak azonnal elővett egy magyar 500 forintot, és kérte, hogy vegyék meg tőle. Előadónk érdeklő-

dött, hogy honnan tudta, hogy magyar pénzről van szó, mire a gyerek közölte, hogy természetesen a címeréről. Elgondolkodtató, hogy a magyar utcagyerekek közül hányan ismerik fel Nepál címerét.

Ilyen és még sok hasonló történetet hall-

hattunk a gyönyörű fotók nézegetése közepeztén Nepál szépségeiről és árnyoldalairól egyaránt. Láthattunk megrázó fotósorozatot a halottégetésről és gyönyörködhattunk a Mount Everest 8848 m-es látványképeiben is. Természetesen az is kiderült, hogy a Tanár Úr, miért adta azt a rejtélyesen figyelemfelkeltő címet előadásának, hogy „Az ember, aki nem találkozott a jetivel”. Nepálban több helyen őriznek jeti ereklyéket, pl. Namcse Bazar faluban is, mely a Mount Everest-expedíciók állandó kiindulópontja, őriztek egy állítólagos jeti skalpot, mely azonban az 1980-as években egy tűzvészben megsemmisült, így lett előadónk az ember, aki nem találkozott a jetivel...

AZ ALÁZAT, MINT BIBLIAI PARADIGMA

2011. április 5.

Egy békés nagybőjti estén látogatott el hozzánk **Bácskai Károly** evangélikus lelkész, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem Újszövetségi Teológiai Tanszékének mb. vezetője, illetve az ottani könyvár vezetője is egyben. A Sapientia Könyvtári Esték keretében, „Az alázat, mint bibliai paradigma” címmel tartott előadást. A Sapientia Főiskolát Szatmári Györgyi, a Sapientia Főiskola Bibliatudomány Tanszékének oktatója képviselte. Bácskai Károly előadásában egy korábban – többek között a Vigiliában is – megjelent cikkére támaszkodott. (Vigilia 73 (2008/11) 859-866.)

Előadása kezdetén leszögezte, hogyha az alázatról beszélünk, nem közelíthetünk csupán intellektuálisan a témához, hanem a szívünkkel is rá kell hangolódnunk. Az előadás így szép lassan átalakult elmélkedéssé, amelyben az alázatról, az alázatos emberről, és Isten alázatáról gondolkodtunk. A szentírás örök érvényű kijelentésein túl több híres teológust idézett, köztük például Luthert. „Luthernek egyik legmélyebb felismerése az volt, hogy Isten értünk a Krisztusban kicsivé tette magát. Miközben ezt tette, meghagyta szabadságunkat és emberségünket. Megmutatta nekünk a szívét, hogy így a mi szívünket megnyerhesse...” idézte Paul

Tillich szavait. Az előadó ezután Francois Varillont követve kifejtette, hogy Isten lényege az alázatosság és a szeretet, akiben a szeretetben való gazdagság és szegénység szinonim fogalmak. Rámutatott Isten azzal ismertette meg leginkább önmagát, amikor Jézus megmosta övéi lábát, tettetés vagy hamis alázatosság nélkül. Simon Weilre hivatkozva kijelentette „a teremtés Is-

ten részéről nem az önkiáradás vagy a gazdagabb önkifejezés, hanem a visszahúzódság, a lemondás cselekedete.” Sok más jelentős teológus szavait idézve jutottunk egyre közelebb az alázatos Isten misztériumához, és fogtuk fel egyre inkább mit jelent alázatos embernek lenni.

A Sapientia könyvtári esték sorában nem mindennapi esemény, találkozó volt ez, hiszen egyben volt ökumenikus rendezvény, nagybőjti áhítat, és könyvtárak találkozója is. Az előadót is megérintette a hely szelleme, és bevallotta, kicsit mindig is vonzotta őt a ferences szerzetességgel kapcsolatos gondolata. Majd kiemelte, ahogy például Assisi Szent Ferencnek is fontos volt, úgy minden szerzetes számára is nélkülözhetetlen lehet az alázat.

Az est zárásaként, a tea és az aprósütemény elfogyasztása közben hosszú beszélgetés kezdődött az előadóval, aki igyekezett minden vendéggel egy-két szót váltani.

INDONÉZIA, A GAZDAG SZEGÉNYEK HAZÁJA

2011. május 11.

■ A korábbi estéhez hasonlóan egy távoli országgal ismerkedhettünk a Könyvtári esték következő alkalmán is. **Révay Edit RSCJ** szociológus, a főiskola tanára nagyjából fél évet töltött a közelmúltban Indonéziában – s ott szerzett élményeit osztotta meg az érdeklődőkkel. A társadalmi viszonyok és főbb statisztikai mutatók rövid ismertetése után, túllépve a számokon és adatokon a tanárnő elmondta, ottléte során mérhetetlen társadalmi igazságtalanságot tapasztalt. Beszámolt azzal kapcsolatos élményeiről, hogy azok a gazdagok, akiknek körében megfordult, milyen elutasítón és értetlenül állnak a nincstelen tömegekhez, de azokat az élményeit is megosztotta a hallgatósággal, melyeket a szegények körében szerzett. Ottléte során sok időt töltött egy közösség körében, akik olyannyira kitaszítottjai a társadalomnak, hogy számunkra talán elképzelhetetlen módon egy használatban lévő temetőben élnek, hiszen korábbi lakhelyüket egyszerűen ledőzelték. Ezen családok gyermekeinek tanításában vett részt Révay Edit, aki a fentiek ellenére mégis arról számolt be, sosem találkozott annyi boldog emberrel, mint éppen közöttük. A jelenlévők számára az előadást illusztráló vetítés képein szereplő

gyermekek arca éppúgy ezt tükrözte, mint egy másik képen a mérhetetlen szegénységben megtartott esküvő ifjú párjának tekintete. Fontos momentum, hogy a gazdag hiedelemvilág, a mindennapokat átszövő kisebb-nagyobb hiedelmek sora máig meghatározza az ott élők életét. A jellegzetes, mitológiai témájú báb- és árnyjáték előadás, a vajang nagyon elterjedt, a társadalomnak gyakorlatilag minden rétege a rendszeres nézői közé tartozik. Építészeti emlékekről is szó esett, köztük természetesen a világ legnagyobb buddhista épületéről, Borobudur világhírű templomáról, valamint a múlt század hetvenes éveiben épült, 120 ezer embert befogadni képes dzsakartai Isztikal mecsetről, amely egy keresztény építész tervei alapján épült. A különböző vallások együttéléséről is megindító példákat hallhattunk.

Az előadás végén egy indonéz ének-imádság egyszerűségében is megkapó szövege hangzott el eredeti nyelven, majd az előadó tolmácsolásában. Az estet

kötetlen beszélgetés zárta, ahol a jelenlévők az előadót körbevették, indonéz módon elkészített tea mellett folytatták az indonéz kultúrával való ismerkedést.

Zsoszozky M., Tegzes B., Flier G.
Sapientia Főiskola Könyvtára

ÓMERSZÁMLÁLÁS

**Pészách és Sávuot - Húsvét és Pünkösd
között, az ómerszámlálás idején vagyunk.**

Pészách az egyiptomi rabságból való kiszabadulás ünnepe, Sávuot pedig a zsengek, az új termés bemutatásáé. A kettő között 7 hetet, 50 napot számolunk, ezáltal is összekötve a két, első megközelítésben teljesen különböző ünnepet.

Egyiptomban, a bűnös anyagi világban a zsidóság annyira elvesztette a hitét, hogy a legutolsó pillanatban menekültek meg, mielőtt teljesen elvesztek, asszimilálódtak volna. Az Ő-ó kiviszi a népet, és elvezeti őket a Szináj hegyéhez, ahol - mikor erre már készen állnak - megkapják a kőtáblákat és a Tórát, a szellemi útmutatót.

Ez, ha utána számolunk a történeteknek, akkor kiderül, hogy a kivonulástól számított 50. napon történt.

A Szentély idejében még a fő hangsúly az áldozatok bemutatásán volt, ezeket az áldozatokat fokozatosan kiegészítik az imák, majd a Szentély pusztulásával teljesen felváltják azokat. A hagyományok ápolása miatt, azonban mind a mai napig megtalálható, szertartások részeként is, de különállóan is tanulmányozzuk, felemlítjük az áldozatokat, és azok bemutatásának a pontos rendjét.

Így jutunk el lassan az anyagi világ rabságából a szellemi emelkedettségig, melynek kiteljesedése a messiási időkben, minél hamarabb, még a mi életünkben fog bekövetkezni!

Popovics Dávid
Országos Rabbiképző-Zsidó
Egyetem Könyvtára

A kiadvány változatlan formában és tartalommal szabadon terjeszthető, felhasználható, nyomtatható, sokszorosítható és korlátozás nélkül közzétehető!

Kiadja: Egyházi Könyvtárak Egyesülete

Szerkesztő: Zsohovszky Márta, Tegzes Béla

E-mail: biblio@sapientia.hu Telefon: 1-486-4421